

Szkolny Program
Wychowawczo - Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej nr 5
im. Króla Jana III Sobieskiego
w Zabrze

Podstawy prawne programu:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997r. nr 78, poz. 483ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989r. (Dz.U. z 1991r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1189).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 957).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii(Dz.U. z 2015 r. poz. 1249).
- Priorytety Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2017/2018
- Statut Szkoły Podstawowej Nr 5 im. Króla Jana III Sobieskiego w Zabrze

Założenia programu

Szkoła w swoich działaniach wychowawczych zmierza do wspierania wszechstronnego rozwoju ucznia ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacnianym i uzupełnianym przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

W zależności od potrzeb ucznia – wychowanka rozwój ten dokonuje się poprzez wspomaganie jego możliwości psychofizycznych oraz kształtowanie pożądaných postaw i zachowań. Uczeń, przejawiając dysfunkcyjne zachowania, ma możliwość ich naprawienia dzięki wprowadzonym działaniom korygującym, a działalność profilaktyczna szkoły pozwala na wyposażenie uczniów w umiejętności chroniące ich przed wpływem czynników destrukcyjnych. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa, przy współdziałaniu organizacji i instytucji wspomagających pracę szkoły.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji (np. wewnętrznej, zewnętrznej),

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczego i programu profilaktyki realizowanych w roku szkolnym 2016/2017
- wniosków i analiz (np. wnioski z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych itp.),
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły (np. koncepcja funkcjonowania i rozwoju szkoły opracowana przez dyrektora, uwagi, spostrzeżenia, wnioski nauczycieli, uczniów, rodziców).

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,

- inne (ważne dla szkoły, wynikające z jej potrzeb, specyfiki).

I. Misja szkoły

Szkoła kształci ucznia świadomego swojej przynależności społecznej i narodowej, który jest człowiekiem kreatywnym, dążącym do pogłębiania wiedzy. Cechują go uczciwość, odpowiedzialność i tolerancja. Potrafi powiedzieć „nie” w sytuacjach niezgodnych z normami społecznymi, rozwiązuje konflikty drogą mediacji.

II. Sylwetka absolwenta

W ciągu całego cyklu kształcenia w szkole podstawowej sam uczeń, wychowawca, nauczyciele przedmiotu i inni pracownicy szkoły dążą do tego, aby absolwent naszej szkoły kierował się priorytetowymi zasadami określonymi w Statucie i Programie Wychowawczym. Tymi naczelnymi zasadami są: poszanowanie człowieka, szacunek i tolerancja, kult nauki i pracy, wysokie wymagania dotyczące postawy moralnej.

Absolwent Szkoły Podstawowej nr 5 w Zabrze:

- ma poczucie przynależności do miasta Zabrze, regionu Śląska i Ojczyzny,
- potrafi przewidzieć zagrożenia występujące w jego środowisku, zapewnić bezpieczeństwo sobie i innym,
- ma poczucie własnej wartości i potrafi dokonywać krytycznej samooceny,
- swobodnie korzysta z różnych źródeł wiedzy,
- rozumie, czym jest tolerancja, jak okazać szacunek ludziom o innych poglądach, innej rasie, wyznania,
- wie, jakie zachowania sprzyjają ochronie środowiska naturalnego, potrafi zachować się przyjaźnie dla środowiska,

- wykazuje zdolność do samodzielnego myślenia i postępowania zgodnie z własnym sumieniem
- potrafi znaleźć swoje miejsce w grupie i w niej działać,
- promuje zdrowy styl życia

III. Cele ogólne

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- 2) psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
- 3) społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- 4) aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu , a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- 6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,

9) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,

10) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 3) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 4) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 5) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 6) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,
- 7) pomaganie uczniom w określeniu ich zainteresowań, uzdolnień i innych cech istotnych przy podejmowaniu decyzji zawodowych i planowaniu kariery zawodowej.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 4) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią,
- 5) udzielanie uczniom i ich rodzicom informacji o zawodach, instytucjach kształcących i szkolących oraz o aktualnej sytuacji na rynku pracy.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na możliwość wystąpienia zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii,
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,

- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 4) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- 5) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 71b ust. 1b ustawy o systemie oświaty, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (szkole, klasie),
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,

- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych np. korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.

IV. Struktura oddziaływań wychowawczych

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, np. organizacji harcerskich, których celem statutowym jest

działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,

- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, doradcą zawodowym oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością
- uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,

- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przewyżnianiu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia,

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,

- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych

5. Zespół wychowawców:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze,

- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- inne, wynikające ze specyfiki potrzeb danej szkoły.

6. Pedagog szkolny/psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną

7. Doradca zawodowy

- pomaganie uczniom w podejmowaniu decyzji zawodowych i planowaniu kariery zawodowej,
- udzielanie uczniom i ich rodzicom informacji o zawodach, instytucjach kształcących i szkolących oraz o aktualnej sytuacji na rynku pracy

8. Rodzice:

- współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- rada rodziców uchwała w porozumieniu z radą pedagogiczną program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

9. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

V. Szczegółowe cele wychowawcze i zadania do realizacji w roku szkolnym 2019/2020

Sfera rozwoju	Zadania	Cele szczegółowe	Formy realizacji do wyboru
Fizyczna	<p>Promowanie zdrowego stylu życia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie nawyków zdrowego stylu życia - kształtowanie sprawności fizycznej uczniów - wdrażanie do przestrzegania przepisów bezpieczeństwa w szkole i poza nią 	<ul style="list-style-type: none"> - wyrabianie nawyku dbałości o swoje zdrowie - kształtowanie umiejętności racjonalnego i zdrowego odżywiania - wyrobienie świadomości, że aktywność fizyczna jest wyznacznikiem zdrowia - uczenie zasad właściwej rywalizacji sportowej - zapoznanie z zasadami bezpieczeństwa podczas zajęć i przerw - zapoznanie z zasadami bezpiecznego poruszania się po drogach 	<ul style="list-style-type: none"> - podnoszenie sprawności fizycznej uczniów na zajęciach wychowania fizycznego, zajęciach pozalekcyjnych, imprezach sportowych, w trakcie gier i ćwiczeń terenowych, na wycieczkach - organizowanie dyskusji, rozmów, wywiadów, prelekcji, słuchania wypowiedzi autorytetów w sprawach zdrowia i bezpieczeństwa - korzystanie z programów profilaktycznych i akcji prowadzonych przez Straż Miejską, Policję, Straż Pożarną

	<p>- profilaktyka uzależnień</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uwrażliwienie na kontakty z nieznanymi - przekonanie o szkodliwości używek - uświadomienie uczniom możliwości uzależnienia od Internetu, telefonu komórkowego, komputera, telewizji 	
	<p><i>Propagowanie ekologii:</i></p> <p>- kształtowanie postaw proekologicznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - nabywanie podstawowej wiedzy o segregacji śmieci i potrzebie ponownego ich przetwarzania - uwrażliwienie na piękno przyrody - nabywanie przekonania o konieczności harmonijnego współistnienia człowieka i środowiska 	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie postaw proekologicznych podczas zajęć przyrody - „zielone szkoły” - zajęcia w terenie - konkursy ekologiczne, klasowe, szkolne - udział w akcjach charytatywnych na rzecz schroniska dla zwierząt „Psitul mnie”

	<ul style="list-style-type: none"> - rozbudzanie i kształtowanie właściwej postawy wobec zwierząt 	<ul style="list-style-type: none"> - dostrzeganie potrzeb zwierząt i zapoznanie z zasadami opieki nad nimi - aktywne uczestnictwo w akcjach charytatywnych 	
Aksjologiczna	<p><i>Kształtowanie postaw społeczno – moralnych:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie poczucia wartości i godności, budowanie systemu i hierarchii wartości 	<ul style="list-style-type: none"> - nazywanie i ocenianie postaw i zachowań własnych oraz innych ludzi - podkreślanie roli uniwersalnych wartości w życiu człowieka - poznanie i rozumienie pojęć: wartość i godność człowieka - kierowanie się w konkretnej sytuacji życiowej zasadami: honor, zdrowie, uprzejmość, prawdomówność - budowanie wiary we własne siły i możliwości 	<ul style="list-style-type: none"> - w trakcie wszystkich zajęć - w czasie godzin wychowawczych - w rozmowach nauczyciela z uczniem - ustalanie reguł zachowania - organizowanie dyskusji, debat, warsztatów, negocjacji w związku z rozwiązywaniem problemów społecznych - organizowanie obserwacji zjawisk społecznych w najbliższym otoczeniu

	<ul style="list-style-type: none"> - rozumienie i szanowanie własnej autonomii oraz wolności w związku z szanowaniem niezależności i wolności innych osób - rozwijanie różnorodnych indywidualnych zainteresowań - kształtowanie odpowiedzialności uczniów za własną edukację 	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie umiejętności wyrażania własnego zdania oraz szanowania zdania innych - realizowanie własnych potrzeb z uwzględnieniem potrzeb innych - odkrywanie własnych możliwości, predyspozycji i ich twórcze rozwijanie - rozwijanie zainteresowań - kształtowanie umiejętności korzystania z różnych źródeł wiedzy - motywowanie do sumiennego pełnienia obowiązków szkolnych. - rozwijanie dociekliwości poznawczej - wyrobienie przekonania, że nauka jest potrzebna jako 	<ul style="list-style-type: none"> - przekształcanie w twórczy sposób naturalnie zaistniałych sytuacji (np. za pomocą dramy) - swobodna twórczość - treningi asertywności - organizowanie zabaw i gier - w pracach grupowych - w kołach zainteresowań - w pracy własnej ucznia - realizowanie indywidualnych projektów edukacyjnych, badań, obserwacji zgodnie z zainteresowaniami uczniów i prezentacje efektów - realizacji indywidualnych zadań uczniów - prace na rzecz klasy i szkoły
--	--	---	--

		<p>element przygotowania zawodowego,</p> <p>a nie konieczność uczęszczania do szkoły</p>	
<p>Spoleczna</p>	<p><i>Tworzenie właściwych relacji z otoczeniem poprzez:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie postaw prospołecznych 	<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie poczucia przynależności do klasy i szkoły, integrowanie z zespołem klasowym - nabywanie umiejętności bycia dobrym kolegą, przyjacielem - kształtowanie postawy tolerancji wobec wszystkich narodowości, religii, osób niepełnosprawnych - kształtowanie postaw i zachowań sprzyjających budowaniu właściwych relacji z drugim człowiekiem - podkreślanie znaczenia rodziny - wdrażanie do kulturalnego uczestnictwa w zawodach sportowych i imprezach masowych 	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanki - filmy - zajęcia z wychowawcą - stosowanie aktywizujących metod i form pracy - wypracowanie kontraktów klasowych - nawiązywanie kontaktów interpersonalnych podczas zajęć edukacyjnych - współistnienie w grupie - imprezy szkolne i klasowe - festyny szkolne - udział w zawodach sportowych

	<ul style="list-style-type: none"> - rozwiązywanie problemów w twórczy sposób - opanowanie agresji 	<ul style="list-style-type: none"> - ukazywanie zachowań alternatywnych w sytuacjach wyzwających agresję - kształtowanie umiejętności godzenia wolności własnej z wolnością innych i koniecznością przeciwdziałania antyspołecznym postawom 	
	<p style="text-align: center;"><i>Wychowanie patriotyczne i obywatelskie:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - wdrażanie uczniów do samorządności - tworzenie i kultywowanie tradycji szkoły, regionu, państwa 	<ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie uczniów z rolą samorządu w społeczności klasowej i szkolnej - przygotowanie uczniów do świadomego i aktywnego uczestnictwa w życiu publicznym - rozwijanie inicjatyw uczniowskich - wpajanie szacunku dla tradycji, historii i symboli narodowych 	<ul style="list-style-type: none"> - współistnienie w grupie, - - wolontariat w świetlicy środowiskowej i DPS, - kultywowanie tradycji, obyczajów bliższego i dalszego środowiska - udział w uroczystościach szkolnych, narodowych i religijnych - organizowanie w klasach świąt: Dzień Chłopca, Andrzejki, Wigilia, Dzień Matki itp.

	<p>- kształtowanie tożsamości narodowej w świetle tożsamości regionalnej</p> <p>- kształtowanie postawy proeuropejskiej</p>	<p>- nabywanie podstawowej wiedzy o dziedzictwie kulturalnym narodu</p> <p>- zapoznanie z elementarną wiedzą na temat kultury narodowej z uwzględnieniem naszego regionu</p> <p>- poznanie naszego regionu, jego walorów przyrodniczych i kulturowych</p> <p>- zapoznanie z głównymi informacjami o Unii Europejskiej</p> <p>- ukazywanie znaczenia znajomości języków obcych w kontaktach międzyludzkich</p>	<p>- pogadanki związane ze świętami</p> <p>- ukazywanie związków pomiędzy tradycją rodzinną i narodową przy organizowaniu Świąt Wielkiej Nocy, Bożego Narodzenia</p> <p>- udział w konkursach, wystawach, przedstawieniach</p> <p>- udział w rekolekcjach i przedstawieniach o treści religijnej dla zainteresowanych</p> <p>- znajomość znaczenia naturalnego i kulturalnego dziedzictwa regionu (Zabrza i Śląska)</p> <p>- podejmowanie działań związanych z pielęgnowaniem śląskich tradycji np. wystawa, izba śląska</p>
--	---	---	--

			<ul style="list-style-type: none"> - realizacja projektu Erasmus+ „The Right to Be Different in a European Context”
Psychiczna	<p><i>Kształtowanie postaw i zachowań chroniących zdrowie psychiczne:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - poznawanie własnej sfery uczuciowej - ukierunkowanie uczuć, emocji 	<ul style="list-style-type: none"> - poznawanie i ocenianie reakcji własnych i innych - budowanie świadomości własnego sposobu reagowania w różnych sytuacjach - nabywanie umiejętności samooceny - opanowywanie emocji - poznawanie granic własnych możliwości - określanie i nazywanie uczuć - kształtowanie umiejętności empatycznych - uczenie sposobów radzenia sobie ze stresem 	<ul style="list-style-type: none"> - godziny wychowawcze - zajęcia wychowawczo – profilaktyczne - organizowanie grup wsparcia dla osób nieśmiałych, zakompleksionych, itp. - odgrywanie scenek rodzajowych, dialogów, inscenizacji, drama, organizowanie zabaw integracyjnych - udział w imprezach szkolnych, klasowych

	<p>-rozwijanie poczucia własnej wartości</p> <p>- stawianie celów i osiągnięcie ich</p>	<p>-uczenie strategii postępowania w tzw. sytuacjach trudnych dotyczących życia codziennego</p> <p>-rozwijanie zainteresowań i pasji</p> <p>- poszukiwanie i wzmacnianie mocnych stron uczniów</p> <p>- prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości</p> <p>- akceptowania ograniczeń i niedoskonałości</p> <p>- uczenie wytrwałości, rzetelności, pracowitości</p> <p>- wdrażanie do samodzielnych działań i dokończanie rozpoczętego zadania</p>	
	<p><i>Wspomaganie aktywności poznawczej i twórczej:</i></p> <p>- wdrażanie do</p>	<p>- zapoznanie ze sztuką poprzez uczestniczenie</p>	<p>- na wszystkich zajęciach edukacyjnych</p>

	<p>korzystania z dóbr kultury i uczestnictwa w życiu kulturalnym</p> <p>- kształcenie postawy twórczego i refleksyjnego myślenia</p> <p>- odkrywanie swoich uzdolnień, możliwości i własnej indywidualności</p>	<p>w różnorodnych formach działalności artystycznej</p> <ul style="list-style-type: none"> - doskonalenie korzystania z różnych źródeł informacji - zapoznanie z dorobkiem kulturowym narodu - uwrażliwianie na piękno - poznawanie sztuki użytkowej - przygotowywanie do świadomego odbioru sztuki - uzewnętrznianie emocji w kontakcie ze sztuką - rozwijanie umiejętności i zainteresowań - uświadamianie sobie własnej indywidualności i odmienności - samodoskonalenie się w wybranych przez siebie kierunkach 	<ul style="list-style-type: none"> - w kołach zainteresowań - w pracy własnej ucznia - realizowanie indywidualnych projektów edukacyjnych, badań, obserwacji zgodnie z zainteresowaniami uczniów i prezentacje efektów - realizacji indywidualnych zadań uczniów - prace na rzecz klasy i szkoły - organizowanie debat, dyskusji, literackich spotkań z pisarzami, inscenizacji klasowych, recytacji - oglądanie filmów, sztuk teatralnych, słuchanie muzyki w tym wycieczki i wyjścia do teatru, kina,
--	---	--	--

			muzeum, biblioteki miejskiej
--	--	--	---------------------------------

Zasady ewaluacji

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- 6) analizę przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. Ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana rada pedagogiczna i rada rodziców.

Program wychowawczo-profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkoły Podstawowej Nr 5 im. Króla Jana III Sobieskiego w Zabrze w dniu 12.09.2017r.